

L'Institut Menorquí d'Estudis, els 30 anys

PILAR DE LA RECERCA A MENORCA

Jordi Pons Bosch
Secció d'Història
i Arqueologia

Un dels pilars més importants de l'Institut Menorquí d'Estudis al llarg dels seus 30 anys d'existència ha estat la potenciació de la recerca i la investigació fonamentada en l'illa de Menorca des de diversos vessants (ciència, història, llengua, literatura, economia, cultura popular, etc.). Gràcies a això, l'illa de Menorca, tot i les seves dimensions i pes demogràfic, s'ha convertit els darrers anys en un indret on han sorgit multitud de publicacions d'alguna de les temàtiques abans esmentades. Això no ha estat fruit de l'atzar sinó de la tasca feta a través de la institució, que ha posat la recerca al servei de la cultura i de la ciència del poble de Menorca; és a dir, gràcies a l'Institut Menorquí d'Estudis. En primer lloc, cal reconèixer l'impetuosa que li donà el seu primer coordinador científic Josep Miquel Vidal Hernández, definit per alguns com a científic i humanista alhora, persona que investigà des del món de la ciència. Els darrers anys agafà el seu relleu la professora Josefina Salord Ripoll impulsant, com Vidal, la recerca a la institució.

La recerca, la investigació, la indagació han estat un dels pilars que sostenen

l'Institut Menorquí d'Estudis pràcticament des dels seus inicis fins a l'actualitat. La institució no seria res sense la investigació. Prova d'això és l'aposta per la convocatòria, juntament amb els ajuntaments de les diverses localitats de l'illa, de premis d'investigació, la majoria d'ells d'acord amb un projecte. L'aspirant presentava un projecte de treball i el jurat (integrat per membres de l'IME i el consistori) n'avalua la utilitat i la viabilitat. Al llarg d'aquest 30 anys s'han convocat multitud de premis. A Ciutadella, des del 1986 fins al 2012, s'ha convocat de forma anual el premi d'investigació cultural Francesc de Borja Moll, adjudicat a projectes d'investigació en tres cicles successius, que afectaven les disciplines de la Història, la Llengua i Literatura i les Ciències Socials. L'entrega s'efectuava el 17 de gener, diada de Sant Antoni. Altres premis importants al llarg dels anys han estat els Premis Ciutat de Maó, el Premi d'Investigació Cultural de Ferreries i el Premi d'Investigació sobre es Mercadal i Fornells.

Tot i la importància del de Ciutadella, cal destacar l'interès dels de Ferreries i es Mercadal. El premi de Ferreries de caràcter biennal és de temàtica lliure a un treball escrit sempre que faci referèn-

cia al seu municipi o habitants des d'alguna de les vessants de l'economia, la demografia, el folklore, la història, entre altres. El de Mercadal i Fornells s'adjudica mitjançant un projecte d'investigació i té caràcter anual,

❖ AQUESTS PREMIS, impulsats per l'Institut Menorquí d'Estudis juntament amb els ajuntaments respectius, han estat cabdals per fomentar la recerca tant per a joves investigadors (l'accés dels joves a la recerca no és tasca fàcil) com

per a persones consolidades que volien aprofundir en una temàtica concreta i necessitaven finançament per culminar-la. Els resultats de la recerca posteriorment s'han traduït en la publicació pertinent a través d'alguna de les col·leccions de l'institut, com Cova de Pala, on s'han publicat molts d'aquests premis. També han esdevingut importants per als propis municipis, sobretot en el cas des Mercadal i Ferreries.

Aquests premis han ajudat a fonamentar una història, una cultura, una ciència del propi municipi, a estudiar-lo en profunditat des de diverses temàtiques, cosa que, sense aquestes convocatòries, no hauria estat possible. Mercadal i Ferreries són municipis de poques dimer-

sions que tenen uns elevats índex d'estudis sobre la seva realitat.

Però no han estat únicament els premis que han potenciat la investigació i la recerca, també hi han ajudat altres elements com la jornades, les comissions de feina i investigació o les beques d'investigació, que tenen com a finalitat contribuir al finançament de projectes d'investigació relacionats directament o indirecta amb l'illa de Menorca impulsant la investigació científica a tots els àmbits. Això ha possibilitat que molts de joves investigadors menorquins o que tenien

La institució no seria res sense la investigació. Prova d'això és l'aposta per la convocatòria, juntament amb els ajuntaments, de premis d'investigació

interès a estudiar algun àmbit de l'illa s'hagin animat a indagar i a fer realitat la seva recerca. Però dins l'àmbit de la investigació no podem obviar els grups de recerca creats als darrers anys al si de la institució, com és el cas del Grup de Recerca Musicològica de Menorca o el de Recerca Turística de Menorca. Premis, beques i grups de recerca: tot suma i ajuda a aconseguir un dels pilars bàsics de la institució, que és la investigació. Investigació que posteriorment no queda dins el calaix sinó que es trasllada a la societat a través de la publicació dels resultats de la recerca perquè pugui ser útil a la societat menorquina.

Llogar habitacions a Menorca

■ Els mitjans de comunicació es fan ressò de la intenció del Govern balear de regular l'allotjament turístic, i de contemplar a la llei un punt que prohibeix que un particular pugui llogar una habitació de casa seva. El grup Més per Menorca ha presentat una esmena a la llei per a que es retiri dita prohibició i amb motiu d'aquest debat, els sota signants volem aportar la nostra reflexió i aclarir alguns conceptes.

El lloguer d'habitacions és una modalitat d'allotjament turístic molt estès a tota Europa on el viatger convia amb el propietari de la casa compartint els espais, les experiències de descoberta del lloc que visita i el seu bagatge personal i cultural. A Europa aquest tipus d'allotjament està reglat i convia sense dificultats ni problemes amb altres tipus d'allotjament, hotels, apartaments, albergs, etc.

El perfil del viatger hoste que lloga una habitació a la casa d'un particular és un individu en general de classe mitjana-alta, en el sentit cultural i econòmic. En general solen ser persones interessades en conèixer el lloc on viatgen i que decideixen conviure amb els que són de la terra perquè tenen una inquietud especial per establir connexions que van una mica més enllà del pur observador des-

país o consumidor turístic. Aquest viatger s'integra a la casa d'hostes i convia amb l'amfitrió, assumint les normes de la casa que l'acull, consumeix productes locals, surt a comprar, menja del que es cuina a la casa o surt a fer els parrons als bars i restaurants del voltant, lloga algun cotxe i fa excursions recomanades moltes vegades pel mateix amfitrió, o compra petits objectes a les botigues properes. Si el propietari de la casa practica un modus de vida respectuós amb els veïns i el medi ambient (no contamina el barri de renous, ni malbarata aigua, modera el consum elèctric, per exemple) transmetrà aquestes condicions al seu hoste, que s'haurà d'adaptar.

Aquest tipus d'allotjament és beneficiós a nivell econòmic i social per a reactivar la vida al centre de les ciutats, suposa una ajuda per als propietaris quant al manteniment de la vivenda i evita que aquests es vegin temptats (o obli-

gats per dificultats econòmiques) a vendre ca seva quan arriben ofertes de compradors amb la finalitat, alguns cops, de fer reformes i poder establir petits hotels, com hem vist darrerament a Maó.

És necessari reivindicar que si la nostra economia està basada en el turisme, i tots vivim amb aquest fet, amb els seus inconvenients i avantatges, tots tenim dret a gaudir dels beneficis que aquest aporta, i una manera o possibilitat és la de llogar alguna habitació de la casa on vius.

La fórmula és ben vàlida. Prohibir-la no és la solució, i multar a aquells que en lloguen des de 20.000 a 40.000 euros un absurd. La nostra proposta és retirar la prohibició de dita llei, i mirar de regular aquesta modalitat d'allotjament. Esperem que imperi el sentit comú i Més per Menorca i altres partits trobin un consens que vagi en aquesta direcció.

PLATAFORMA CASA OBERTA. M. CARDONA MIR I 23 SIGNATURES MÉS • MAÓ

Sobre la acampada ilegal en Cala Viola

■ Este sábado salía en prensa un artículo de tolerancia cero ante la acampada ilegal en Cala Viola (referente a las autocaravanas y furgonetas).

Antes de nada, tendríamos que

diferenciar lo que es estacionar o acampar. No olvidemos que en muchas ocasiones la furgoneta es nuestro vehículo, ese que nos lleva de un lado a otro. Entiendo que tenemos derecho a movernos, desplazarnos y aparcar como cualquier coche, ¿no?

Como propietario de una furgoneta camper no comparto las palabras del presidente del club AC de Menorca. Dice que el gran problema son las furgonetas porque no llevan depósito de aguas grises, llevan perros sueltos y sus propietarios hacen sus necesidades en los alrededores.

Como propietario de una furgoneta camper y homologada como vehículo vivienda, muchas furgonetas sí llevamos depósitos de aguas grises y nos cuesta 8 euros el vaciarlo en la única área AC que existe en Menorca, que dicho sea de paso, me parece un precio desorbitado cuando por pasar 24 horas usando todas sus instalaciones también cuesta 8 euros.

Es necesario crear más áreas AC y sitios habilitados para vaciar las aguas grises y a unos precios decentes y asumibles.

En cuanto a los perros sueltos puedo llegar a compartir sus palabras, pero le pregunto, ¿las autocaravanas no tienen perros? Creo que es una cuestión de civismo, no de furgonetas o autocaravanas.

En cuanto a la gente que hace sus necesidades en los alrededores de la zona decirle que, de nuevo, el problema es la falta de civismo de la gente independientemente que tenga furgoneta o no.

Mi furgoneta, como muchas furgonetas a día de hoy cuentan con un potty (WC portátil) con lo cual no achaque el «gran problema» solo a las furgonetas.

Estos tres puntos que usted destaca no es solo cuestión de furgonetas también podemos incluir autocaravanas e incluso, visitantes que van en coche, les da un apretón y deciden no enterrar sus necesidades y llevarse en una bolsita el papel.

Tanto autocaravanas y furgonetas camper compartimos una misma afición y entendemos al 100 por cien qué compromisos tenemos, somos gente que nos gusta la naturaleza y nos preocupamos por conservar el medio ambiente.

En España, por desgracia, el turismo itinerante está perseguido (recientemente Asturias), se nos ha etiquetado de terroristas pero la verdad es que somos un turismo en auge y que sí hacemos gastos en sus negocios y con esto ya termino.

Es una cuestión de civismo. Y la educación no entiende de furgonetas, coches, autobuses o autocaravanas.

DANIEL LENS BOSCH
• ES MERCADAL